

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/27/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316010011
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5316010011.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Vladimíra Sučika, na verejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2016 prejednal odvolanie podané obžalovaným X. I. proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/3/2016 z 24.2.2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného X. I. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie poškodeného V. I. z a m i e t a , pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp.zn. 3T/3/2016 z 24.2.2016 bol obžalovaný X. I. uznávaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 11.9.2015 asi o 17.00 h. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, na dvore rodinného domu v R. č. XXX, okr. E., fyzicky napadol svojho brata V. I., ktorý zbieral prádlo tak, že ho udrhel päťou pod pravé oko, následne ho fackal a vulgárne mu nadával, po tomto V. I. išiel uložiť prádlo, odišiel do svojej izby, kde ho X. I. opätovne napadol tak, že ho opakovane fackal, na čo spadol na zem, kde ho X. I. kopal do oblasti rebier a opakovane vykrikoval: „aj tak ťa zabijem“, v dôsledku čoho V. I. ušiel z domu ku kamarátovi, odkiaľ volali políciu a záchrannú službu a u ktorého po ošetrení aj z obavy o svoj život prespal, čím mu spôsobil drobné odreniny v oblasti pod ľavým okom, ktoré si nevyžadovali práceneschopnosť.

Za tento trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. súd obžalovanému uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný X. I., a to proti výroku o vine, výroku o treste aj výroku o ochrannom liečení. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na to, že s vyššie citovaným rozsudkom nesúhlasí a považuje ho za nesprávny a nezákonný. Predovšetkým uvádza, že naďalej zotráva na všetkých svojich doterajších výpovediach a vyhláseniach, ktoré v rámci tohto trestného konania učinil, či už ústne alebo písomne a v podrobnostiach na ne poukazuje. Poškodený V. I. klame. Skutok tak, ako si vymyslel, sa v žiadnom prípade nestal. Celé obvinenie je založené na výpovediach poškodeného, ktoré však nie sú žiadnym dôkazom potvrdené, práve naopak. Vo výpovediach poškodeného je množstvo podstatných rozporov, ktoré spochybňujú jeho

tvrdenia. Svedok - poškodený v priebehu celého prípravného konania produkuje vzájomne si odporujúce tvrdenia, ktoré sami o sebe spochybňujú jeho dôveryhodnosť. K jeho dôveryhodnosti sa vyjadril aj znalec PhDr. Franek vo svojom znaleckom posudku č. 26/2015, kde v závere (str. 12) uvádza, že „Vyjadrujem sa že menovaný svedok - poškodený je slabšie schopný reprodukovať prežitý dej bez nadsazovania a skresľovania prežitých udalostí. Môžu sa u neho vyskytnúť epizódy klamstva a skresľovania prežitých skutočností ktoré nie je úmyselné ale ide o tzv. alkoholické konfabulácie (dotváranie, vymýšľanie), ktoré však patria do obrazu chronického alkoholizmu“. Podľa jeho názoru, ak by sa mu naozaj vyhrážal zabitím a poškodený by mal skutočne obavu z možného naplnenia tejto vyhrážky, prečo by ho potom nechal pokojne odísť z domu, ako uvádza a prečo sa potom po ošetrení pokúšal dostať domov? Je zrejme, že nemal dôvodnú obavu z toho, že by „vyhrážky“ naplnil, keďže sa pokúšal dostať domov. Pokiaľ ide o zranenia poškodeného, domnieva sa, že jeho zranenia mohli byť spôsobené pádom na zem. Dokonca aj MUDr. Čáder v znaleckom posudku č. 9/2015 uviedol, že zranenia poškodeného mohli vzniknúť aj iným mechanizmom, napr. pádom na tvár vľavo. V každom prípade však má za to, že doteraz vykonané dokazovanie jednoznačne nepreukazuje, že by sa skutok stal tak, ako ho poškodený V. I. opísal, o čom svedčia jednotlivé vykonané dôkazy. Skutočne poškodeného nenapadol a už vôbec sa mu nevyhrážal. Na základe doteraz vykonaného dokazovania je možné konštatovať, že nebolo jednoznačne preukázané, že by sa stal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a v zmysle zásady „in dubio pro reo“ preto v takomto prípade nie je možné ho uznať za vinného. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že by mohlo dôjsť k rodinnej tragédii v prípade, že by bol na slobode. Takéto tvrdenie odmieta. Má za to, že nie je možné odsúdiť človeka len na podklade tvrdenia samotného poškodeného, ktorý navyše v priebehu trestného konania viackrát menil svoju výpoveď a o ktorom sa aj znalec z odboru psychológie vyjadril, že je schopný slabšie reprodukovať prežitý dej bez nadsazovania a skresľovania prežitých udalostí. Pokiaľ ide o uložené ochranné ambulantné liečenie, tak s tým nesúhlasí. Rovnako na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.2.2016 namietal záver znalkyne MUDr. Ľubice Čapkovej č. 15/2015, ktorá uviedla, že u neho zistila Syndróm závislosti na alkohole, III. fáza podľa Jellineka. Tvrdí, že nie je alkoholik a takéto tvrdenie znalkyne rezolútne odmieta. Domnieva sa, že znalkyňa nemôže k takémuto záveru dospieť na podklade jednej návštevy jeho osoby. Nikdy nebol liečený zo závislosti na alkohole. Opätovne poznamenáva, že poškodeného nenapadol a v žiadnom prípade sa mu nevyhrážal. Ide o výmysel poškodeného. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a aby ho spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a) Tr. por., resp. aby vec po zrušení vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Proti rozsudku podal odvolanie aj poškodený V. I. s odôvodnením, že rozsudok okresného súdu je spravodlivý. Brat sa mu vyhrážal vždy, keď bol opitý, že ho zabije, keď mu nechcel dať peniaze z jeho dôchodku na alkohol. Tiež sa zakladá na pravde, že v kritický deň ho udral päťou zozadu a na zemi ho kopal. Tvrdí, že keby bol obžalovaný na protialkoholickom liečení, nemuselo dôjsť k tomu, čo sa stalo. Trvá na tom, že jeho odvolanie sa zakladá na pravde.

Na podklade podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného X. I. nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Okresný súd v konaní postupoval tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Starostlivo objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. Vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne. V odôvodnení

napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti a prečo vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, taktiež akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, krajský súd nemá žiadne pochybnosti, že súdený skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný X. I.. V tomto smere okresný súd veľmi výstižne a presvedčivo v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich dospel k záveru o vine obžalovaného. Na takomto základe potom okresný súd vyvodil z dôkazov o podstate súdeného trestného činu zistenia, ktoré sú správne. Dôvody napadnutého rozsudku sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Odvolací súd znovu pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolaciemu súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých samosudca okresného súdu založil svoje odsudzujúce rozhodnutie.

Krajský súd ďalej poznamenáva, že pokiaľ sa skutkové závery prvostupňového súdu zakladajú na vnútornom presvedčení, získanom po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a tieto závery boli vyvedené na podklade úplného zistenia skutočného stavu veci a úvahám, ktorými sa k takýmto záverom došlo, nemožno vytknúť nedôslednosť alebo vnútorné rozpory, nemožno im potom v prospech obžalovaného úspešne odporovať odvolaním len preto, že súd mohol dospieť aj k iným záverom, keby sa bol spravoval inými úvahami.

Súd prvého stupňa sa zaoberal a vysporiadal s návrhmi na dokazovanie, skutkovou a právnou argumentáciou strán v konaní pri dodržaní princípov kontradiktórnosti konania. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Krajský súd po preskúmaní hodnotenia dôkazov vykonaných okresným súdom nezistil, že by súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa zákona v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a vykonané dôkazy by vyhodnotil jednostranne v neprospech obžalovaného.

Odvolací súd sa stotožnil s vyhodnotením dôkazovej situácie tak, ako to urobil okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Právna kvalifikácia súdeného skutku ako prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. aj podľa názoru krajského súdu zodpovedá správnym úvahám súdu prvého stupňa v tomto smere a všetkým zákonným predpokladom na posúdenie prejednávaneho skutku práve podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení.

Odvolací súd v posudzovanom prípade ďalej zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Odvolateľ primárne namieta v podrobnom odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní.

Legitímnym dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku nemôže byť len nové prejednanie veci súdom prvého stupňa a bez ďalšieho rozhodnutie podľa predstáv jednej zo strán v konaní - v prejednávanej veci odvolateľa. Odvolací súd nezistil, že hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa nebolo založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne. Nezistil, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa nie sú logicky odôvodnené. V dôsledku tohto zistenia nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že odvolateľ na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Obžalovaný odvolanie založil aj na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí

riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vinu obžalovaného mal krajský súd, rovnako ako okresný súd, preukázanú predovšetkým na základe priamych dôkazov - výpovedí poškodeného V. I.. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadať najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach, o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka (poškodeného) k obžalovanému alebo poškodenému, teda či svedok s obžalovaným alebo poškodeným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom či zamestnávateľskom vzťahu, prípadne v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného, často hmotného záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny vyplývajúce či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným alebo svedkom a poškodeným, ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je. Pritom nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak.

Podľa názoru odvolacieho súdu poškodený presvedčivo usvedčuje obžalovaného zo spáchania súdeného skutku a krajskému súdu nie sú známe žiadne skutočnosti spochybňujúce vierohodnosť jeho výpovedí. Uvedené priame dôkazy logicky prepájajú aj nepriame dôkazy vykonané v predmetnej veci - výpovede svedkov Mgr. V. S. - príslušníka polície a X. S., tiež znalecký posudok z odboru zdravotníctva ohľadne zranení poškodeného, znalecký psychologický posudok vypracovaný na osobu poškodeného, znalecký psychiatrický posudok vypracovaný na osobu obžalovaného. V neposlednom rade usvedčujúcim dôkazom sú aj početné listinné dôkazy, ktoré boli prečítané v konaní pred súdom (zápis o dychovej skúške, lekárske správy o zraneniach poškodeného, správa OR PZ Čadca, OO PZ Krásno nad Kysucou).

Krajský súd uzatvára, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď priebeh skutkového deja ustálil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku.

K výroku o treste

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho

rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa názoru krajského súdu súd prvého stupňa pri rozhodovaní o treste zohľadnil všetky rozhodné okolnosti a príslušné zákonné ustanovenia. Trest bol ukladaný v zmysle zásad pre ukladanie trestov prihliadajúc na generálnu a individuálnu prevenciu, proporcionálnosť a tiež personálnosť trestu.

Krajský súd v zmysle vyššie uvedených právnych úvah s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. (tzv. prevahu príťažujúcich okolností), zistil, že okresný súd uložil obžalovanému zákonný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, teda na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby.

K výroku o ochrannom opatrení

Okresný súd nepochybil ani tým, že obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Aj v tomto prípade krajský súd odkazuje na správne dôvody, ktoré obsahuje napadnutý rozsudok k časti výroku, ktorým okresný súd rozhodol o uložení ochranného opatrenia. Zo znaleckého posudku č. 15/2015 (č.l. 82-98 spisu) MUDr. Ľubice Čapkovej bolo preukázané, že táto u obžalovaného zistila prítomnosť syndrómu závislosti na alkohole v 3. fáze. Osobnosť obžalovaného je abnormne štruktúrovaná, emočne nestabilná so zvýšenou afektívnou iritabilitou až emočnou explóziou, kedy minimálny vonkajší podnet spúšťa intenzívnu reakciu. Toto sa stupňuje za použitia alkoholu. Odporúča uloženie ochranného ambulantného protialkoholického liečenia.

K odvolaniu poškodeného V. I.

Podľa § 307 ods. 1 Tr. por. rozsudok môže odvolaním napadnúť

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka,
- c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,
- d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Z obsahu odvolania poškodeného V. I. nepochybne vyplýva, že poškodený podal odvolanie proti výroku o vine aj výroku o treste napadnutého rozsudku. Keďže poškodený je osoba, ktorá v zmysle § 307 písm. c) Tr. por. môže odvolaním napadnúť iba výrok o náhrade škody, v prípade V. I. ide o odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd odvolanie poškodeného V. I. zamietol podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku ako podané neoprávnenou osobou.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.